

Родолюбие

Борбата на българските светци с исляма - III-та част

„...**С**рядата подир Томина неделя, 22 април, на разсъмване агата заповяда на своите силни слуги да го мъчат най-жестоко, по какъвто начин изнамерят и както могат, **така че до вечерта да го намери или потурчен, или мъртъв от многото и различни изтезания.** Като заповяда това, яхна коня си и отиде на гуляй с приятели. Като получи заповедта и от желание да угодят на своя ага, слугите поискаха да се покажат още по-жестоки и звероподобни, та се напиха, за да не изпитват никакво състрадание и съчувствие при изтезанията на мъченика, и след това се заловиха с мерзкото дело. **Първо нагорещиха толкова железа, колкото бяха на брой мъчителите, и горяха безмилостно една по една всички части на тялото му дълго време, насилвайки го да изповяда тяхната вяра.** А подир това силно обгаряне на цялото му тяло те заедно вдигнаха един много тежък пън, който се намираше в затвора, поставиха го върху гърдите му и много го насилваха да изповяда тяхната антихристова вяра. **Но мъченикът направи обратното - свободно изповяда Господа Иисуса Христа и призова Неговата божествена помощ по молитвите на светия славен великомъченик Георги (понеже всичко това ставаше на 22 април, в навечерието на Гергьовден), а тяхната вяра и всичко, което тя учи, безстрашно поруга и похули.** Тогава онези още повече пламнаха от гняв и понеже бяха обгорили цялото му тяло с нажежените железа и нямаха какво друго да му сторят, затова с голяма ярост извлякоха езика му навън и го изгориха с нажежено желязо, толкова страшно и безмилостно, че половината част, до която стигна желязото, изгоря, а

другата половина от страна на гърлото така изсъхна, че той стана съвсем нем. И понеже нямаше вече език да говори и да изрече тяхната вероизповед, каквото беше цялото им желание, искаха да изтръгнат съгласието му със знаци и с кимване на главата. Като не стана и това, мъчиха го зле дълго време и повредиха едното му око. Две неща имаха за цел: едното - да могат да променят убеждението му и да приеме тяхната вяра; другото - ако това не стане, да го умъртвят с мъчителна смърт. Отчаяни в първото, вдадоха се във второто - да го умъртвят според заповедта на агата. И беше по-лесно да го умъртвят, като го обезглавят, но надеждата той да се обърне ги караше много часове с много усилия и с много изтезания да правят това, което в един миг можеше да стори мечът. **Най-сетне, като священ венец на мъченическите страдания, донесоха бакърен тас, страшно нажежен, и го поставиха на мъченическата глава; това, като край на всичко, го удостои с небесни нетленни венци. Понеже, щом му наложиха нажежения тас, той стана като мъртъв - бездиханен и неподвижен;** щом го видяха такъв, мъчителите го оставиха непогребан, за да дойде агата и да го намери умрял, както бе заповядал...

Агата, като се завърна от своето развлечение, не попита онази вечер нищо за мъченика. А на сутринта Йоан пак дойде в конака и като застана до прозореца на затвора, разговаряше с мъченика на висок глас. И мъченикът му отговаряше също така високо. Агата, като чу гласа на Лазар, го позна. Затова гневно повика палачите, на които беше заповядал да го изтезават, и им рече:

- Какво направихте вчера с оня гяурин? Нали ви заповядах или да го заставите да се потурчи, или да го умъртвите?

Те му отговориха:

- Да, оставихме го мъртъв, бездиханен.

На това той рече:

- Ами защо сега говори свободно и изглежда читав? Значи се подигравате с мен, лъжете ме, че сте го изтезавали!

За да не излязат лъжци и да не бъдат наказани от агата, бяха принудени да му разкажат и опишат едно по едно изтезанията, които му причиниха. Но онзи продължаваше да не вярва и по никакъв начин не искаше да повярва, ако не са останали белези от раните. Но когато го доведоха и видя изгорения език, цялото тяло - наранено, главата - обезобразена, а окото - повредено, увери се и счете за дело на Божиата сила сегашното му добро състояние, но не го освободи, може би, за да не изгуби парите, които му бяха обещали. Но и не го уби веднага, а започна да му говори с голяма кротост, мъчеше се да промени убеждението му с лъжливи ласкателства, като му обещаваха, че ако се потурчи, ще му даде 40 овце, което му стига, за да се ожени, и му предлагаше други различни подаръци. Но храбрият Христов поборник счете всичко това за смет и изповяда дръзновено пред всички, като каза:

- Аз се покланям на единия Бог в три Лица и Нему служа. Както съм кръстен в Негово име и съм станал християнин, така в Негово име съм готов и решен да умра, и нищо в тоя свят не може да промени моето убеждение!

Накрая агата, като се убеди, че обръщането му е невъзможно, и като се обезнадежди напълно, издаде присъда да го обесят. Случайно там беше един турчин от остров Хиос, който много допринесе за смъртта на мъченика, като каза:

- Не си губете времето, понеже такива като него са много упорити и не променят убежденията си. Имаше един подобен

на остров Хиос (Св. новомъченик Марк Хиоски († 5 юни 1801 г.) и не се намери начин да променим убеждението му, но той показва такава упоритост и накрая с такава готовност се устреми към смъртта, като че ли отлетя във въздуха...

истинският Христов приятел Лазар, поведен към мястото за изпълнение на присъдата, молеше от срещаните християни прошка. Агаряните пък не преставаха по целия път да го скланят да се потурчи. А той се подиграваше на тяхната несмисленост и казваше:

- Нека тъй да бъде! Сега след малко ще видите! (Това чули някои християни и като не разбрали, че той говори подигравателно, много се смутили).

Но когато стигнаха на определеното място, той отново показва своето божествено убеждение, като изповяда Христа дръзновено. И християните се възрадваха твърде много и прославиха Бога, а агаряните се огорчиха и получиха вечен позор, защото наистина останаха удивени от храбростта и мъжеството на мъченика. Понеже Лазар виждаше как никой от неверните не се осмелява да му метне въжето на шията, а принуждаваха християните да го сторят, които пък по никой начин не се съгласяваха да станат палачи на мъченика; та казвам, като гледаше това, светецът, за да освободи християните от това насилие, сам този храбрец с видима радост метна примката на шията си със своите благословени ръце, и като стъпи на един кош, увисна на бесилото. И така славно предаде в Божиите ръце своята свята душа на 23 април 1802 г., на възраст около 28 години.

Присъстващите християни забелязаха и говореха с недоумение и удивление за това, как светите му мощи три пъти се вдигнаха и спуснаха с въжето без човешка ръка, като че ли се снемаше и качваше някакво кандило. После **остана на бесилото неподвижен до вечерта, с лице обърнато на**

запад, и сутринта - все така, докато изгря слънцето. А когато слънцето изгря, той неочаквано се обърна и погледна към него. Това привлече вниманието дори на агаряните, ала те сметнаха, че е знамение мъртвецът да стои едно денонощие обърнат на запад и после внезапно да се обърне на изток, затова веднага го обърнаха и завъртяха на запад. Но тозчас (о, чудо!) той пак се обърна с лице на изток. Нечестивите пак го завъртяха към запад, но мъченикът отново се извърна към изток. И туй стана не само веднъж, и дважд, и трижд, но много пъти. Затова един турчин, като почна да негодува и да ругае светеца, рече:

- Ината, който имаше като беше жив, има го и мъртъв!

И взе нож, проклетият, та удари светите мощи посред глезена и веднага свръхестествено изтече малко кръв от тялото му, мъртво вече тридесет и три часа. От нея взе с памук един християнин и като помаза един свой родственик, който имаше дълговременна и неизлечима болест, излекува го чрез благодатта на св. мъченик Лазар. Св. мощи останаха обесени, обърнати към изток, с отворени очи, гледащи надолу към земята. И не само никое от свикналите да налитат на мъртви тела животни, но дори муха, нито някоя друга живинка, не се приближи до тях.

От историите на древните и нови мъченици виждаме как мъчителите са показвали своята ярост към мъченическите мощи и след смъртта на Христовите страдалци. Така и новият мъчител стори едно нечувано, но и съвсем смешно безумие: понеже му хрумна, че християните ще се покланят на мощите на светеца, затова този най-безразсъден човек не позволи да ги снемат от бесилото и да ги погребат в земята. Но желаше и настояваше, противно на другите агаряни, да ги остави на въжето, докато се разложат напълно и сами паднат на земята,

та тогава - казваше - нека му се покланят християните като на светец. Ала по онова време там се случи един царски човек, който беше разумен, прецени неговото безумие и му обясни, че колкото повече тялото стои там, толкова Лазар ще бъде прославен като победител, а те - посрамени като победени. И така едва го убеди да заповяда на християните да го погребат.

Всичко това за добропобедния мъченик Лазар и неговите свети мощи ни разказа непосредствено от живото предание, както са засвидетелствували пред него очевидци, дошлият на остров Хиос всепреподобен йеромонах Авксентий, човек благоразумен и любознателен, голям ревнител и любител на мъчениците, достоен за похвала, който, като предстоятел на тамошната църква, изследвал всичко точно. Наред с другото ми каза и това: "Учудвах се на мекотата, която имат неговите свети мощи. Познавам други мощи, които остават твърди и съвсем негъвкави. А на благословения Лазар развързах ръцете, които бяха вързани назад, и ги скръстих върху гърдите му без труд, като че ли беше издъхнал в същия миг. Също затворих очите му и така го погребях."

След това отец Авксентий заминал от онова място, а светите мощи останали в земята, докато Бог благоволил да ги открие по следния начин... **Някакви земеделци отишли да погребат друг покойник и без да знаят за гроба на мъченика, отворили тъкмо него. И веднага оттам излязло чудно и неизказано благоухание.** Съобщили това в селото, притекли се благочестиви християни, които били отбелязали мястото на гроба, и като познали мъченическите мощи, пренесли ги в църквата и по съвета на един светогорец от манастира Пантократор, ги поставили под светата трапеза в олтара за слава на Бога, прославян в Своите светци."

06.05 по еретическия, † 23 април по православния календар - Св. мъченик Лазар Български

„**Т**ой се разгаря от божествена ревност, както някога великият Илия, и отхвърлил далече страха и малодушието, обръща се към оня измаилтянин, казвайки следното: "В кое боговдъхновено писание се намира, о беззаконни, това, което ти днес каза? Не в Закона ли е написано за честния брак: "което Бог събра, човек да не разделя". И още: моят Христос заповяда в своето евангелие да не се оставя жената освен поради [обвинение] в прелюбодеяние. А също и великият апостол Павел, и всички наредби, постановени от светите апостоли и светите отци, една след друга така говорят. **Това христовата православна църква пази и до днес, а многобрачието отхвърля напълно. Аз не зная как ти толкова безочливо дръзна да се противиш на истината и ме поучаваш да последвам лъжата. Не ще бъде!..**

Как и кой може да ме разлъчи от Христос, моя Бог? Аз съм християнин, син на православни баща и майка и с христовата благодат съм наречен при светото кръщение Николай, а **ти си ме счел подобен на себе си и помислил, че аз вярвам напълно на вашите блудни и законопрестъпни пустословия, дошъл си да ме напътиш към пагубната, многогреховна измама.** Не ще стане да се отрека от Христа, моя Бог, навеки!..

... те се събраха заедно в голяма тълпа, понеже се случи в часа, когато техните джамии се изпразваха. **А денят беше петък, както преди малко казахме, и те извършваха богоненавистната си молитва.** Като някакви вълци те обкръжиха христовото агне и някои от тях го молеха да прекрати онова блажено повествование. Светецът, разпален от

още по-голяма любов към Христа, се отрича напълно пред всички от тяхната презряна ерес и наистина я проклина и изобличава; изповядваше достохвално пред всички, че пак е християнин. И **в този миг се изпълни от Светия дух и пъхнал ръка в пазвата си, извади оттам свещената икона на нашия Господ Иисус Христос, осени се със знака на кръста, целуна с вяра пречистия Господен образ и като въздъхна отдън душа, рече така: "Анатома томува, който не вярва в Господа Бога и спасителя наш Иисус Христос и в неговата пречиста Божия майка и не се покланя на техния образ!"** И с пръст показваше иконата на неверниците.

О, добра дързост! О, добро дело! О, доблест на храброст на христовия воин! Когато изрече справедливо тези неща, както чухте, без всякакво съмнение, те веднага се нахвърлят звероподобно срещу мъченика и го хващат здраво. **Понеже там имаше множество богоборци, те залавят светеца. И какво ли не правят! Тези го влачат, онези му крещят, онези пък го блъскат; едни за косите, за ушите - други, биеха го с юмрук с все сила по лицето.** И така насилствено го влачеха към мястото за съд и разкъсаха дрехите му на парчета.

Но кой прочее ще разкаже за това, което в този ден се вършеше срещу него от онези? То е известно само на единия Бог. А светецът в това състояние благодареше и хвалеше Бога и сладостно възприемаше сполетялото го заради Христа; и страдаше сякаш в чуждо тяло. Говореше прочее, спорейки с душата си: "Ето, душо моя, време благоприятно, ето деня на спасението! Да отхвърлим тъмните дела, да се облечем в оръжието на светлината и като по светло да вървим благопристойно" – така ни учи блаженият Павел.

И така мъченикът, изпълнен с богоразумие, се защитаваше

чрез молитвите, молейки се наум. А богоомразните агаряни лицемерят един пред друг; усърдни заради вярата си, те се стараеха да покажат по-голямо зло над мъченика, както и нашият Господ в светото си евангелие рече: "Всеки, който ви убива, ще си мисли, че служи на Бога" и така нататък. Така божественият Николай бе измъчван и изправен от беззаконниците пред техния съд; те го клеветяха като хулник и ругател на техния закон и говореха, че е похулил техния лъжепророк...

Когато това незабавно стана, мъченикът застана със светло лице и със спокойствие в душата. Съдията рече: "Редно ли е, човече, толкова хора да бъдат размирени от тебе и ти да унизяваш величието на нашата вяра?" Светецът проговори и каза: "Не аз народа разширявам, но народът – сам себе си, **защото е в съюз с беса и е движан от него**. А ти, ако така безпричинно искаш да ме осъдиш чрез тези зловредни думи, без да съм ти сторил никакво зло, мъчи ме по-скоро с каквото искаш изтезание...

Светецът рече: "Правилно си чул, че съм християнин и не само преди, но дори и до днес,.. понеже пак чрез осенението и промисъла на Всевишния се събудих от смъртоносния сън, изповядвам истинния Христос Бог, а не се отрекох от Христа, както ти казваш – не ще бъде! – но **в Христа се кръстих, в Христа се облякох, за Христа живея и според Христа мисля, и Христов по благодат съм и се наричам. А вашите предания, що ти нарече по-хубави и по-нови, да си бъдат при вас! Аз пък, считайки ги за никому ненужна вещ, ще ги отхвърля от себе си и нямам нищо общо с тях**... И нито с вас някога се събирах, нито с вашата молитва с вас се помолих – да не ми се случва! – но християнин съм, както и преди рекох, и "за Христа съм готов да умра, за да спечеля единия Христос, защото не аз живея, а Христос в мене живее"...

Докато светецът беше воден в тъмницата, той пееше; "Господ е просветление мое и спасител мой, от кого ще се боя? Господ е защитник на моя живот, от кого ще се уплаша? Когато се приближаваха срещу ми, за да изядат месата ми, моите злосторници, оскърбяващите ме мои врагове, те изнемосяха и паднаха. Ако полк се опълчи срещу ми, не ще се побои сърцето ми, ако бран се надигне срещу ми, на Него и аз се уповавам."

Но о, възлюбени! И кой може да каже докрай това, що многострадалният претърпя тогава? Но от многото нека само малкото да кажем, видяно от тези, които тогава се случиха там.

Бяха разкъсали всичките му дрехи със страшен и неистов бой. Свещеното му лице цялото бе обагрено в кръв от многото юмручни удари. Смазан по плещите и по колената с тояги, верният ученик се уподоби на своя учител и възкликваше пророческите думи: "Плещите си подложих за рани и страните си за удари." И така прочее благообразно се оставяше на биещите и никак не им се противеше. И в такова състояние на светеца те стигат тъмничното предверие. И така, едва жив, го хвърлят наред мрака и смрада на тъмницата, а тя е мрачна и съвсем на ада подобна. Силният духом Николай, още щом влезе в тъмничния затвор, разпалва се сърдечно и духът на прозрението, що бе в него, се възбуди, та предрече такъв край на дните си: "Това е покоището на моя земен живот, тук ми подхожда да се поселя чак до последния си дъх, защото пожелах да съм тук заради Христовата чест." И след като беше затворен в дълбоката тъмница, носеше върху си тежки железа заради Христа...

През деня на същото място на съда отново се събират множество хора, надминаващи по злоба вчерашните, сборище хора, по-жестоки от всички агарянски злини. Съдията, който ръководеше, заповядва да се доведе светецът от тъмницата...

Той застана веднага пред съда, или по-точно казано стоеше всъщност не пред оня [съдия], но пред безсмъртния и превечен, и праведен Съдия, и Царя на Царете и с ум, с разум с него пребиваваше.

- Дали, о Николае - рече съдията, - притеснението в тъмницата не ти внуши някакво разкаяние за всичко, що изрече през изминалия вчерашен ден, или още отстояваш същото?

- Същото и още по-твърдо! - отговори светецът. - **Нима ме счетохте за толкова неиздръжлив, та за малкото притеснение или по-точно - наказание да предам вярата и да се отрека от благочестието?.. аз съм Христов труженик и се стремя да умра за Него, както и Той за мене [умря], и да се прославя с Него, а от вашето учение напълно се отвращавам и [го] отричам като безполезно за мене...**

Докато светецът имаше това наум и се молеше, съдията чуваше вече от народа неочакван укор; и виждайки да се надига жестока кавга, немалки разпри и смутове, рече:

- О Николае, като избереш едно от двете, размисли добре - или да се откажеш от такова изповедание и да мислиш като нас, и от нас почест да получиш, или да пожелаеш смъртта.

И светецът:

- **Научен съм от моя Христос да се не боя от убиващите тялото ми, но повече - от убиващите душата! За мене, о съдия, Христос е живота, а смъртта - придобивка. И двете сами заради Христа, а ако са за Христа, както казах, как могат да ме уплашат твоите заплахи със смърт?** Заедно с блажения Павел и аз викам ясно - гледай внимателно и вникни с разум! - "Никой не може да ме разлъчи

от любовта Христова, ни скръб, ни притеснение и освен тях ни зверове, ни огън, нито меч, ни рани, нито каквито и да речеш начини на смърт!" Преди, докато още не претърпях от вас никакво изкушение, не можахте да [ме] подчините, та сега ли ще [ме] подчините, след като съм се сподобил с толкова голяма Христова благодат и с неговото застъпничество и грижа? А да претърпя заради него смърт от вас, [значи] да ми издействувате венци и царството небесно...

Но докато божие слово беше на устните на светеца, един от намиращите се там убийци удря с голяма тояга светеца по лицето и така му разби челюстта, че от страшния удар изскочи едното око на страдалеца. Не само това, но и хвърлил тоягата, веднага го хваща, поваля го на земята и го тъпчеше безжалостно, като го биеше дълго време с юмрук по главата и по устата. А едновременно го риташе с крака по гърба и по корема, та без малко вътрешностите му да се изсипят. Обзет от крайно неистовство, а още повече – обхванат от бяс, дишайки с яростен пламък, той с една ръка хвана здраво страдалеца за гърлото, а с другата ръка измъкна голям нож и щеше да заколи светеца пред всички, ако не беше възпрян от намиращите се там наоколо и те не бяха го изтръгнали от ръцете на кръвожадния убиец...

Божественият Николай, така сурово и дълго разкъсван люто от удари, понасяше нетърпимите болки, сякаш беше безтелесен, подтикван от бъдещите надежди. И бидейки в такива беди, съвсем не прекъсваше молитвите и псалмопенията. Защото говореше: "Помилуй ме, Господи, понеже човек ме стъпка, нападайки всеки ден, ме притеснява! Всекидневно ме тъпчеха враговете ми, защото са мнозина, отвисоко борещите срещу мене! Няма да се уплаша, аз пък на Тебе се уповавам." И прочее.

Докато светецът беше в това състояние, сборището на

богоборците, които стояха тук отпред, му говореха: "От големи почести и дарове се лишаваш, о окаяни! Като не пожела да се подчиниш, ти си си докарал, прочее, това поради коравосърдечieto си." И обидно добавяха и други разни хулни думи. Но доблестният Николай стоеше като непоколебим стълб с раните Христови по себе си и се радваше душевно, без да им отвърща. Поради това те се разпалиха с още по-голям гняв и молеха от съдията [разрешение] да го бият. И можеше да се види, възлюбени, множеството лъжемъдруващи – едни да приготвят камъни, други – тояги и пръчки, а трети – да вадят ножове, ще речеш, че всички едновременно се подготвят за убийството на мъченика. Съдията, като видя това, уплаши се много да не би праведникът да бъде убит, преди да е минал съдът. Той заповядва отново да го хвърлят вързан в тъмница,..

Непреклонният духом и безчувствен Николай, сякаш подготвен за това, се оставя в ръцете им с благоукрасено и безстрастно държание. А **те го грабнаха и го изведоха, влачейки го, на градския път, ритаха го с нозе, хвърляха камъни, удряха с дървета, а някои ръфаха плътта му със зъби**. Дрехите му бяха съвсем разкъсани. Те го държаха пред себе си гол, както се казва. Когато прочее стигнаха до пазара, където наблизко се намираше всечестният храм на светия и велик Христов архиерей Никола, и бяха вече недалече от притвора на оня молитвен храм, той, с вързани ръце, повдигна глава и отдаваше последна почест на великия чудотворец, защото в такава беда не забравяше благочестния [архиерей] Никола...

Множеството хора се събра на тълпи, а пред тях яздеше епархът с приближените си с голяма надменност и високомерие. Те носеха тояги за изтезание и сопи. [Чуваше се] и вик, размесен с писъка проповедниците вят, а други пък крещят на глас молитвата си. Но предоблестният Николай пропускаше покрай ушите си тяхното старание, а целият беше

устремен към Бога и непрекъснато гледаше към [мъченическите] венци. Така се развиваха нещата и мъченикът вече излизаше извън града, но още не беше стигнал до мястото. Един от богопротивните, взел голям камък, тежко нарани светеца в главата, та да усети по-силна болка. Изтече много кръв и свещената му глава се увенча, а раменете на светеца се обагриха сякаш от някакъв червен ораар... А светецът след малко достигна до мъченическата арена; той беше на мястото, известно като Три кладенци, намиращо се на запад от град Средец. И понеже там имаше върби, привързват светеца. Някакъв поток бликаше по малко вода под нозете му. Мъченикът мъжествено се приготви за борба, дръзновен и непреклонен. И отново пред погледа му застана споменатият оня мъчениколюбец, молец с очи светеца за последна молитва. Многострадалният Николай с главата си направи знак за благослов и с радостни очи показва на духовния брат възлизането си от земята на небето. За последен път те се поклониха един на друг, без някой да ги види, защото сякаш по Божие усмотрение ослепяха очите [на агаряните] и те се занимаваха да връзват въжетата по ония дървета. **Светецът вдига очите си към небето и получава, блаженият, божествени видения. Взорът му беше светъл като огън. Шепнейки и молейки се, той добави: "В Твоите ръце предавам духа си!" И докато молитвите му са още на устните, внезапно бива пребит с камъни, както първомъченика Стефан, който някога, след като бе улучен от три големи камъка в името на светата Троица, преклони благодарствено колене. Един от убийците измъкна голям камък от потока, удари светеца с всичка сила по темето и така веднага уби мъченика, а себе си направи мъченикоубиец, от всички по-мерзък.** И така блаженият Николай положи в божии ръце душата си, подета и възхвалена от ангел. Но, прочее, при силния оня удар така се случи, че от острия камък половината от горната част на

черепа на свещената му глава отскочи далече...

Убийственият народ беснееше над мъртвото и многострадално тяло и не преставаха с обидите си, обикаляйки го като множество псета. Те, както се казва, раздробяваха цялото му тяло. Убийците не оставиха непричастни към това настървение дори децата; и всеки, който не хвърляше камък върху му, беше заплашен с голямо наказание от епарха. Но и така безчинното множество не се успокои от ярост и гняв, а го вдигнаха от мястото. Наблизо там се намираха християнски гробове и се пазеха костите. И като го завлякоха, те хвърлиха там многострадалното тяло на мъченика. Виждаха се, възлюбени, свещените членове на блажения: от камъни смазана главата, цялата надробена и разкъсана на парчета; ръцете и нозете – начупени, пръстите с ноктите – отрязани и всичко от светото тяло слято в една рана. По някое време те спряха, прекратиха и отдъхнаха от убийството. Така те извършиха всичко. А християните гледаха отдалече, радваха се много от душа за победата на мъченика и отправяха достохвално славословие към Христа, който бе дарил такъв поборник на вярата в днешни времена... Но дяволът, винаги ненавиждащ доброто, пак не престана и бълваше с паметозлобие срещу светеца. Той внушава в ума на един от агаряните да изгори с огън останките от тялото на светия мъченик и да лиши християните от желаното. Така и стана. О, пребеззаконен сред беззаконните! О, зъл и суетномъдруващ нрав! Защото бесът в него започна да крещи към народа: "Аз – говореше, – ако искате, ще изгоря останките от тялото му!" И, о чудо! Още неотзвучало словото на оня мерзък старец, остарял в злодеянията си, още с изричането [му], народът донесе много дърва. Той разпалва голям огън и избира сред онези помощник, нему подобен. И като опънаха ръцете и нозете на светеца, забиха здраво в земята два кола и го поставиха между двата над огнената стихия. Светецът се

принесе на Бога сякаш кадило благовонно, жертва за
всесъжение.... Когато сложиха на огъня мощите на светеца,
димният облак от изгарянето на светите мощи се разпростря
по земята и покри първом християните, които гледаха
отдалече, както вече казахме. И пак се вдигна оттам, та се
устреми към небето право като стълб.

И така прочее многострадалният Николай умря с кончината
на мъчението за Христа някъде около 45-тата си година...”

***30.05 по еретическия, † 17 май по църковния
календар - Св. Великомъченик Николай Нови Софийски***

Следва Продължение...

{{_LINK1_}}